

Smasoq mgaga na qalang Tayal Syat . nomin

qututx lahuy llaqi nyux mlukus cinnunan nqu kinbkesan tayal, mtama gleng na yutas Masaw ru mung pqzyu spiyang na pinqzwan zyaw raral. memaw balay mqas mnkux qu inlungan nha. moyay hmyaw maqut yutas qu Limuy ka Watan mha : babaw nya hmswa la, ...hmswa la? yaba balay inlungan nha musa baq qu zyawaw qani. ana kuzing uzi ga, memaw saku pshotun na hngzyang nha, ubaq nyux pqzyu zyaw na krahu mrhuw ta raral (wiwal snbil tunux na bnkis ta sraral cyux naha spqzyu ...ha! ha!...) anay maku ssyuk simu pinnongan mu zyaw pqzwan qasa ru rasaw simu musa mzyup ryax na krahu Syat. Nomin sraral! trang nyux tminun kiri yutas beh sasaw na hopa qhoniq (cyux tminun kiri ru mqwas squ qwas na lmuhuw mrhuw raral)...sazing hi hazi, mspat ini ga qiru kawas nqu llaqi mikuy ki kneril, mhtu tanux ru mwah sobeh yutas maqut mha :)

yutas swa baq tminun kiri kwara qu bnkis na ita Tayal? llaqi! babaw nya lga, musa su baqun nanak ...

(han! ... han!.. snalu balay ktan msiq

rqyas na llaqi. ini kbsiq lga. mwah qu Watan mha)

yasa la! yasa la!...nanu yasa ga! yutas. pqzyu cikay spiyang krahu zyaw na qalang ta mrhuw sraral ma! ...

(oh! hngaw qu qba yutas ru, mnglung ru smyuk yutas mucu; aw pi!....

yutas! nhay hazi! pqzyuy sami...

(Watan mtqoh maqut ru guy tminun qu qba yutas)

wa! talagay blaq!

(gwiwal balay nyux mqhngan mlawa qu Watan)

swa iyal blaq! blaq saku mung! blaq saku mung uzi.....

(Lawa ga,guy hmwaw guy myugi mqas inlungan nya kmal mha)

snalu na Lawa! qain ga iyat kinqeri na zyaw ay! si usa mqbaq tminun isu hiya ha!.....

(msiq qu yutas smyuk kmal)

陳勝榮

台北縣烏來鄉公所國語暨原住民族語指導員
 行政院原住民族族語能力檢定考試口試委員
 第一屆原住民族語文學創作獎

Squliq Tayal

賽考利克泰雅語 | 短篇小說 優選

ay! iyat saku! pung ku uzi. (si kmwa mnglis qu Lawa smyuk mha)

aw pi! anay simu pqzyu la. (msiq ru mhway pinqzyu kmal squ Watan ki Lawa)

qalang raral raral ga, cyux maki qutux mrhuw na Tayal. Syat. Nomin, son nha trang ini gali mrhuw na qalang ga mrkyas kya na. hiya ga mtasaw bay tunux nya ru motux na tayal, lokah bay inlungan nya. ana musa qmalup ini ga mciriq ki mgaga, ungent ana qutux mlikuy na qalang Tayal hminas. tgleng qu hiya lga, ana minanu na paris slakux nya kwara...

(trang pqzyu beh sqani qu yutas lga, memaw balay mtasaw qsliq nya, si tatuk tunux gwiwal nya nyux llungung krahu mrhuw Tayal sraral ...)

aw! talagay spiyang motux na mlikuy Tayal ga!

(mtnaq mnkux hmwaw qu Watan ki Lawa, maqut mha; nanu qu spiyang nya balay um!..um!...um!...mnanaq hazi inlungan na yutas..., mnglung mucu pqzwan ta zyaw qani ga, musa iyat yaqih hazi qu inlungan na llaqi ga?.....)

nanu cyux su lungun yutas! nhayhazi kayal!

(hmzyaw kman qu Lawa ki Watan.....)

aw pi! zyaw qani ga zyaw nqu sinqunan qpzing ini ptnaq na Minzok krayas squ qnxan.

(memaw hopa balay roziq ni Lawa ki Watan mung ke yutas mha: zyaw qani ga sinbilan pqzwan bnkis ta raral ga?)

Watan! Lawa! baqun simu zyaw na pcyogun nqu mlikuy sraral pi?

(maqut qu yutas)

aw! baqun maku ay!

(mucu smyuk kmal Lawa.)

aw ga! nanu baqun su zyaw na mlikuy isu? hay usa mqbaq zyaw na kneril!

(yan psyaqan nya mita Lawa qu Watan...)

Ha! Ha!..... laxi pbu na ke' la simu!

(si skyutiy qmroq kmal yutas qu hga qasa)

aw ga! Watan! kayal cikay isu!

(giwan bay sinsiy yutas kura Watan kmyal)

Um! pqzwan ku nya yaba mucu : son mucu Motux balay na mlikuy Tayal ga. si ga, teqtux baq qmalup, tesazing ga baq tmatak ki tngasal ru mlahang qalang. qutux spiyang lozi ga, baq sksa mra qlupan, pucing lozi ga ptasan qu tocing rqyas nya.

(memaw balay mlhaw pqzyu pnongan na yaba nya qu watan qasa...)

Aw! Aw! wal saku mung uzi zyaw nasa.
(Lawa mgluw kmal suruw na Watan···)

balay ay! baq simu balay, baqun simu
qbuci na zyaw qalang ga, pqasun balay gwah!
spiyang balay qu zyaw na krahu na mlikuy
qalang ga, baq lmakux mciriq kahul paris ru
mlahang qalang, kmut squ tunux na paris
rasun nha pngsa squ utux na lkotas·····

(memaw bay traka inlungan nya pqzyu
qu yutas, iwal nyux mita squ kinrkyas nya
raral···, hway balay hngzyan maqut yutas
mha:)

baha knita nanaq, ana metaq soni, ini
saku balay zngiy nyux si kaki gleng roziq
maku krriyax·····

(mha kya kmal yutas lga, si k'usuw balay
inlungan nya masoq pqzyu·····)

swa ini ktay kmut tunux pngsa qalang ta
misu lpi? wal ungut kwara motux na mlikuy
Tayal lga?

(Lawa mnanak inlungan nya maqut yatas
lozi···)

Ha! Ha! yasa qu spiyang balay musa
maku pqzyu zyaw na krahu mlikuy qalang ay!...
(msiq qu yutas smyuk kmal mucu :)

yatas laxi lawa! hay hazi kayal ma!
(Lawa ki Watan si puyut qmihun yutas
mha : hay hazi! aras sami myup squ. Ryax na

qalang krahu mrhuw kinriral·····)

aring raral qalang Tayal ga, kya qutux
mngarux na mlikuy Syat. Nomin, son nha
blaq bay tunux nya, baq balay mleng mrkyas
mlikuy qalang musa qmalup, ungat squliq
hminas rngu' nya.

(memaw balay mlaka kwara qслиq na
pqzyu yatas qani···)

trang msqun musa mciriq paris, ini ga
musa hlahuy qmalup ini balay hnasi, tgleng
qu hiya lga, slakux nya kwara la. zik na
masoq mciriq tpucing qu hiya ru mlahang bes
nya.

(mtasaw qu qслиq nya. smyax qu roziq
nya pqzyu···)

Wah! krahu na Syat. Nomin, yutas!
kntan su hiya qasa?

(smyuk maqut lozi qu Watan)

baha kntan nanak cipoq saku ga, mgluw
ku yaba mu tpucing hiya kryax musa qmlup.
ru msqun sami mqyanux.

(kmal qu yutas sa···)

hiya ga, lokah inlungan nya, malu ru
rmaw balay squli, ana ima ga strahu nha balay
ru pongan nha balay ke. ini yanyat nqu Bilang
qani. mhmut ru ini galu squliq, ini syoy na
squliq, mihiy squli kryax yaqih balay yuhum
nya. hiya ga nana syat.

Nomin kngun nya, ana yasa ga sazing
nha msqun lga, ungat paris msthay la.
(yutas kmal ru memaw shalus···)

Wa! sazing hi nha ga, rangi ru mqqu
squ kinlokah uzi.
(si pqas maqut lozi Lawa mha...)

balay ay! ana ga, ini kbsiq lga. ini uci
kya la.
(mhway hngzyang nya kman yutas mucu...)

hmswa pi?
(Watan ga smoya bay mung pucing nqu
zyaw qani lozi...)

※
maki utux ryax, musa msqun mgaga
qalan hogan qu sazing nha, qalang kmukan
qasa ga wayal lama mgyay kwara squliy
nha,qani ga inlungan mrhuw nqu qalang nha.

pongan nqu Syat. Nomin qu hngzyan
insuna na laqi knerin ru lwan nya nyux tling
qsahuy khu. sgalu ktan Syat. Nomin. mha.

※
Wah! Wah! laxi kngungu khangay misu.
(thway balay ke nya mlawa laqi knerin
qasa,ini bsiq lga?.....)

(memaw bay skitu tmumu qba na qu
Syat. Nomin kmal mucu ga,.....ini bsiq lga.
romun tunux nya. baha hmswa kahul lungan
nya nyan si htu qu rqyas ki tunux na kneril
qasa? usuw bay lungan lozi, ini ktwaw spngan
lga, kya qutux hang yan kahul lungan nya

smayu mha: iyat su mrhu tayal, kngu ngu su
balay.....nanu yaqi balay qслиq nya, mita
Syat. Bilang qasa.....)

aw gu! suxan ga cbaqay su. ima kuzing?
(Syat Nomin si s'urux kya ru kyalun nya
nanaq inlungan nya.)

※
nyux n-gyut n-gyut psobeh qu spngan na
mrhu musa mgaga qu Syat. Nomin ki Syat.

Bilang la,.....trang zik hngan ru muyut
kwara pinnilaw qalang la..... na qalang ga,
talagay behuy memaw bay mngayoq
hngzyang nya, nkux qu qслиq mrhu qalang

kmukan ru spplawa nya kwara mrkyas
galang mha, swa nanaq behuy qa, musa ta
wahan pparis kira ay! mkkayan kwara ru say
ta kya ru pklayaw ta ru si ta kkyapi qu pari
mwah qasa,kutay ta tunux nha, aki ta ssuyk
pngsa utux na wayan mshiriq ita sa,...wo!
wo!....memaw mqas hmwaw qu mlikuy qalng
kmukan qasa

※
aw ru! ssuykaw ta bziq mlakux kmut qu
paris qasa. tay ta mqas qu hinqilan na gluw
kwara wayal sa.

(memaw bay mkilux inlungan nya kwara
mlikuy nha qalang sa hmwaw mha: kutay
kwara kya qu mwah mgaga hngan kira qu
squliy na paris aki ta lawn qu Atan maku
wayal nha rasun qasa, Amey ta uzi ga, ima qu
wayal kmut·····, memaw tboyak kwara mha,

mrhuw! iyat sami kngungu hngan kira iyat myan kmi m'abi. kyapaw ta ru sqnutay ta a paris si tehuk pskyut insuna ki mspus ramu nha: mhtmut balay qслиq nha kwara mucu..... nanu si kaki sqani qu mrhuw ini soya mzyuw qnahan nha...mnaga qutux ryax qa,.....ana ga,si sbziq mgaga qutux qutux kawas qalang Tayal ki kmukan qani...lungung maku ga, ah ! mha qu yutas m'usuw bay qслиq nya ktan...

ana ga, swa ini ktay qu mgaga qalang misu lpi ?

(mtqoh balay maqut qu Lawa...)

wah ! pongiy lozi pi !

(pqzyu lozi yutas qasa...)

hngan nasa ga, mrhuw na qalang kmukan pslyun nya kya qu cyumu mhmud ki mlakah na mlkuy sqsuw nya tlqing mnaga blihun na qalang, kruma magal slqiy, kruma ga smsul patus naziq nha, kya qu moyay hazi ga ming pilaw qotul, kyalun ni mrhuw kwara nha, tehok blihun qu paris lga, si msqun hmtu ru kyapi ru hbli kwara nha mha:

(yutas pqzyu zyaw qani ga, mngungu cikay rgyas nya ktan)

mhsua lozi suruw la?

(maqut lozi qu Watan qasa.....)

Watan! laxi thqoh, suruw nya ga, iyat knguqu la!

(smyuk watan qu yutas)

※

tehok ska bengi ryax qasa lga, Syat. Nomin ki Syat. Bilang ga, si tbuci maras bes nha ru pkayan mha: isu kzyup blihun gleng,

kun ga kahun suruw mucu qu Syat. Bilang, zik nha sgagay ga tksyaw balay qu hmwaw Bilang tpturing Syat. Nomin qba nay mha:hngan kira ga sqsu qu mras tunux kmukan ru aring suxan ga trmhuw ku qalang la.....mucu tehuk spngan lga, trang mzyup blihug qalang kmukan lga, si ki pah! pah! pah! tgtuw balay hngzyang patus nha,ru milaw squ pilaw qhotu nha, smyax qu syax memaw ini qbaq mita tuqi ru squliq. ini zinga lga, mpuw msyaw mhmud na mlkuy si nha nbliy qu Syat. Nomin ki Syat. Bilang, rasun nha gleng mrhuw nha sromux ki skintari nha. mqas ru mthmut balay qu mrhuw nha mha: say smi mnkum na ki'an, naga ta yutas ta mwah smpung qmzinut pslyan mucu, nanu tbcyun nha maras smi mnkum ki'an qasa...※

ah! Syat. Nomin! swa su nyux nha kyapun uzi ga!

(memaw moyay qслиq nya cipoq balay hngzyang nya maqut Syat. Bilang s a.....)

ah! nyux ta nogun nha qani la!

(tbah baq qu Syat. Bilang qani, ngihuy balay inlungan nya mnglun... nway qeri la, baha hmasua cingay tunux gluw nha wal ku htngan, son su nanu lpi mha...)

Squliq na qalang qasa ga memaw balay myugiy ru mqwas tglaw qu ska qalang nha mucu: krahu na mrhuw!.....ini balay hngaw...

naga ta mrhuw bnkis mwah matas mita

lga, sqnutay ta kmut paris la !

(kmal qu mrhuw..... . musa mha nanu krahu na zyawaw ga ! mha:)

yutas ubaq wal su leman bsiq mnglung kbalay zyaw smyuk mciriq qu mrhuw kmukan lga!

(Watan mnanaq hazi lungan nya maqut qu yutas qasa mucu)

aw gow! baha hmswa bsiq bay qu wal galun tunux gluw nha si s'utu inlungan nha sqehan nha mgaga Tayal, khangiq squ tuqi smyuk lrwa!

(giwan nyux krakaw hazi kmal qu yutas qasa...)

aki nha pgalu ru slhaw utux gluw nha.

(kmal qu yutas lozi mha:)

pucing nya ga, wan mha nanu la!

(mtqoh be maqut qu Lawa, nyux aki si nya qbaqiy kwara zyaw qsuqan)

Lawa! isu ga! mtqoh su balay krryax, ini su balay baq mnaga ga.

(ha! ha!... ..msiq yutas mkal Lawa qani.....)

ay, yutas nyux saku nogun lozi.

(aki sngibay qu rqyas na Lawa kmal:)

aw pi! si saku smasoq pqzyu kwara zyaw qsuqan la, pongi ki!

(iwal balay smlhaw inlungan llaqi qu yutas qani ru ini zinga pqzyu lozi mha:)

Lawa ki Watan ga t'aring gmih hopa qu roziq nha si gluw prahum na yutas mung pqzwan yutas lozi.....

※

pslyan qalang nyux n-guyt n-guyt psobeh, kwara qnahan na phtagan tunux squliy ga masoq smru ps'urux uzi la. mrhuw qalang ga musa mgleng mrhuw bnkis musa matas qu squliy na pkutun tunux nha, trang hminas blihun na ki'an Syat. Bilang ga, mthmut balay roziq nya ru sbuling na biru qlcing, nanu yasa rasun nha kmut tunux qu Syat. Bilang qani, memaw bay usuw rapal kakay nqu Syat. Bilang sa (kwara squliy na qalng ga tglaw myugiy mqwas kutun ta! kutun ta! mucu kwara mnaga)..... , trang hminas blihun ki'an na Syat. Nomin, mrhuw bnkis sa ga, bsiq balay m'ra mita rqyas na Syat. Nomin bnkis qasa, si pnkux ru Atan! Atan! mha mlawa inlungan nya....., ana Syat. Nomin mngungu balay, nanu cyux nya skayan bnkis qasa mucu mnglung ,kwara mlkuy qalang ga,nyux su mhswa la, hay hazi sbuling qlcing sa ga, mucu kwara..... ,ana ga, Syat. Nomin ktan na bnkis qasa ga, mnanaq qu qsliq nya giwal bay qnbaq na aring bsiq raral......※

Atan! Atan! hmwa qu bnkis mha: laqi ta qani wan bsiq balay shiriq nagan nya moyux mlikuy qalang Tayal, rqyas nya balay baqun maku.

(giwan bay nyux mtlequn qu mrhuw bnkis qani hmaw.....)

swa simu ini rasi kmut tunux mu pi?

(Syat. Nomin moyay hazi mnaga owah nha hmuly hmtu mnkum na ki'an qani

mnglung qu hiya).....maki qutux mlikuy (Tana.Batu lalu nya) na qalang Tayal kahul sa qnun nha mciriq, hiya qani ga bsiq mqyanux sqani ru baq balay ke ta la, syan be inlungan mrhuw qalang kmukan, skahul nha hiya qu magan kwara cinbaqan na gaga Tayal, nanu baq mwah smyuk mgaga qalang Tayal qu hga uzi. katan nya Syat. Nomin ga mnkux bay qслиq nya ...

Syat. Nomin! swa su kyapun nha ga!

(mnkux ru mhway hngzyang nya kmal qu Tana. Batu sa)

wa ha! ubaq su qnbaq simu ga!

(kyalun nya ke kmukan qu Tana.Batu mrhuw bnkis sa)

aw ay! hiya ga moyux balay mlikuy qalan Tayal, ungat ana ima phenas qu rngu ki qinbaqan nya gaga mrhuw raral Tayal, malu ru mrraw balay squliq, pongan mha balay ke ay!

(helaw smyuk kmal qu Tana.Batu, ru ini zinga lga tmlux romul hway be ke nya hiya nanak.....)

hiya ga, laqi maku Atan, yasa qu wan su pqzyu krriyax. ktan maku rgyas inkyasan nya lga, baqun maku balay.

(ini n'os balay ga kmal ru mnkux qu bnkis qasa mha:) Syat. Nomin uzi ga, mnglung mha: yasa balay knita ku inu qu bnkis qani ga mnglung....., ini bsiq ga, kahul inlungan ki tunux nya nyan wah qutux mhmud na hngzyang squliq mha: isu ga, iyat su Tayal, mngungu su kmud tunux

kmukan, a ay! iyat Syat. Bilang cqeri smayu knan pi? mha mnglung Syat. Nomin.....)

Atan! Atan! kuzing ga, yaba su ay ! (memaw bay trka inlungan nya mlawa qu bnkis qasa.)

ini ktwa spngan ga s'inu bay laqi na bnkis qasa mnglung krriya laqi nya, si bzih bzih gleng na ki'an qu Syat. Nomin ru aki nya gbon kmzyap, ana ga, ini pzuy lungan na Syat. Nomin ru helaw be smiqa mgyay, si nya ga, nyux sqhnga ml'equn qu bnkis qan i,.....mwah qu Tana. Batu kmal mha: bnkis qani ga, kyalun sami laqi na kwara ke pqzwan zyaw qani ga, mngilis krriyax inlungan nya, si lnglung mucu kusa ta nanu, hata mgaga qalnag rgyax shotaw tunux rasaw ta ngasal laqi Atan qasa mucu kya kmal krriyax.....)

baqun su ga? si ryax musa mciriq qalang rgyax kryax ga, moyay ki tltu balay qслиq nha, bzih mwah qalang, kmal mucu : nanu balay cyux qutux motox na mrkyas mlikuy mlahang qalang rgyax ga, hiya mwah mstnaq ita mciriq lga, ungat balay zyaw ta la, talagay kinlokah ga! baq su nyux nha kyapun soni lga (ubaq su isu mha qu Tana), memaw bay mqas inlungan nha, ima baq swa nyux mha qani zyaw lag.

(Tana. Batu tsobeh ru mhway balay hngyang nya pqzyu Syat. Nomin.....)

pay! hay shiriq kuzing isu ka hozil na kmukan ! aki su birun inlungang mu ga! kuzing hiya ga krahu na mlikuy Tayal ay !

(mthmut bay tmuring qbaq nya puyu Tana.Batu.....)

ana qeri mucu kya lungan su nanak! ktay nanak utux su la.

(moyay ru mltu qqliq nya tana wayal la,.....)

ini zinga qu mwah kwara mlikuy magal Syat. Nomin, snon nha kmut tunux, si kita hmaw mha laxi gali laqi mu mucu bnkis.

Aba ! swa'un ta kwara alu na ramu hqilan gluw ta la pi ?baha ta si hmci mungi la pi!

(tmlux qu kmal yaba na mrhuw qalang qasa)

si ta bqan hga nanak pkkut la.

(mucu kya kmal kwara lingay na mlikuy sa...)

aw pi! nyux simu mtnaq lungan lga, si saku gluw lru psua la pi!

(ini swayan hazi lungan nya mha:ru usuw cikay lungan mha :ini slakux Atan lga, psua saku la... ..mngungu bay inlungan bnkis sa.)

agu !

(mha qu mrhuw bnkis sa)

ska wagi suxan ga, pciriqay ta hga qasa, hagaw nha nanak qu tunux nha. (mucu kya kmal bnkis mha: ima qsu kmut tunux saxa lga,son mucu lokah la, memaw mhelaw insuna nya kman zyaw qani qu bnkis,)

Tana.Batu tun nha musa kmal zyaw mciriq spwah nya ke Tayal qu ki'an na Syat. Nomin ki Syat.Bilang, ru shiriq qu Tana

wayal la.memaw bsbzih qu roziq na hga qasa.

ah ! iyat kun ga hiya qu musa mhotaw tutnux la... .. (mngihuy bay inlungan nya mita Syat.Bilang qu Syat,Nomin ru m'usuw bay inlungan nya.....)

si ta klokah nanak la ru.

(memaw hopa roziq nya Syat.Bilang mita mucu:)

slakux saku balay! tay ta ungat qu mhmut ru ini galu inlungan na mrhuw.

(lungun nya rqyas laqi knerin sa lozi ru kyalun nya nanak hiya)

nanu i ska wagi qlyan lga, rasun nha sazing hi qasa, syun nha rzin na skrya baliq tanux na ska qalang, hmaw mlawa kwara squliq mucu: hay, kuty tunux!..hay kuty tunux mha...

wa ! wa ! krahu na mrhuw!

(ini phngaw qu hmawaw, iwan balay nyux mlequn kwara la... .ini bsiq lga, meliq qbaq mrhuw su tmlux kwara ru sbuling nya qlcing bnrwan lga, si mtgtu mqinah kwara tkura criqan qasa kngun balay)

hay pkkut simu sazing! ini ga hga mwa mzyup la, phoqil simu kwara la.(tqoh balay kmal ke Tayal qu Tana, suruw lga si psroziq pkita han! agan ku cintman mrhuw mucu saxa nha ru lungun Syat. Nomin qu cinqryan Syat.Bilang ga mkilux balay inlungang nya, ima baq si kita gas! gas! mha qu lalaw na Syat.Bilang ru sgaliq gaya na Syat.Nomim msramu uzi la, cyux mpika khngyan nya la (lokah !saxa simu, lokah! saxa simu (hmawaw

kwara squliq) mxal qu gaya nya Syat. Nomim ru lungun nya rqyas laqi kneril qasa, si kta mlaka iwan bay magan rngu na utux lga, musa psobeh Syat. Bilang si nya kuci qu tunux na Syat. Bilang mspus ramu qmamas rhzyal, mngayoq kwara squliq mha: motux krahu!.....

maki qutux kawas zik na pslyan pngsa lkotus ga, Syat.Nomin maras squ qwow Tayal ki tmmyan qsinu, musa mkal qalang hogan, musa cisal qalang qsuyal maniq hikil trakis ru mluw smqas talaw ru myugiy uzi nanu ryax qasa lga, mnwah kwara llpyung kahun qalang hogan, mglu mcisal mqas balay kwara, ana kwara ginqihan raral ga,wan si ungat la, msbzh mlawa kryax qutux qutux kawas, blaq na zyaw sinbilan bnkis raral qa, talagay blaq! talagay pqasun!

(mqas balay qu maqut yutas, Watan)

aw ru! itan son mucu squliq cinbwanan ga,ana ini ptnaq ke ta ru gaga ta, iyat nbah psparis, nanu si ga mqbaq ta la ga.msblaq ta la. ryax na Syat.Nomin hiya ga, minanak na zyaw uzi wah!

(ms'lungan balay kmal mha qu yutas)

talayay blaq pongan pqzwan qani ga, ki'a su cyux maki blaq balay pqzwan lozi ga,yutas!(maqut qu Lawa lozi)aw ru! balay ay!

(Watan mglu maqut uzi-----)

ha ! ha ! ha !.....ktay ta bawaw na !

(mqas ru msiq qu rqyas yutas mita llaqi smoya mqbaq zyaw mrhuw raral)···

hay ! usa ngasal cyux simu hkngyun yaya la !

(kmal mucu yutas, lungun na cininun nya kiri lga, helaw smosaw laqi musa ngasal ru.t'aring tminun qba nya lozi ······ aring mluhuw qwas lkotas lozi tminun ·····)

(pqzwan nqu yutas qani ga, ini nha pskyuci pqzyu ana metaq soni qalang Kayu qasa)

ha ! ha ! ha !.....ktay ta bawaw na !

(mqas ru msiq qu rqyas yutas mita llaqi smoya mqbaq zyaw mrhuw raral)···

hay ! usa ngasal cyux simu hkngyun yaya la !

(kmal mucu yutas ,lungun na cininun nya kiri lga, helaw smosaw laqi musa ngasal ru.t'aring tminun qba nya lozi ······ aring mluhuw qwas lkotas lozi tminun ·····)

(pqzwan nqu yutas qani ga, ini nha pskyuci pqzyu ana metaq soni qalang Kayu qasa)

藏首世界的終結者俠士·諾明

一群穿著傳統編織菱形格線條衣服的天真孩子們，聚精會神的靜坐無聲地聆聽一位老爺爺馬紹妮妮道出一個令人興奮又驚醒的故事……瓦旦及利慕依不停著緊追老爺爺搶著問道：後來呢？……後來呢？……孩子們的專注與求知真相的熱切神情，也把我吸引了過去看看！聽聽！……哇！竟然是一個神祕而不為人知的故事（我恍然得知台灣的多元民族融合發展真不知有多少先人以他們的大致與大愛拼疊起來的呢！真是太好啦！哈！……）任我將這故事的情節內容倒帶一下，帶領大家進入時光隧道回到俠士·諾明的時代吧！

老爺爺請你告訴我們部落裡曾發生的很偉大的故事好嗎？（瓦旦很急忙地問著）

可是啊！你要專心聽喔！（老爺爺坐在竹椅上，手一邊編織著）

哇！好棒啊！（瓦旦好奇地輕聲驚嘆喊著：）

好好哦！我也要專心聽！我也要專心聽呢！（拉瓦：興奮不已的女孩邊跳舞邊向著老爺爺藤編處靠近說著……）

可愛的拉瓦啊！（老爺爺頓時笑著：哈！…哈！…哈！…他只好索性開始……）

在很久以前部落有一個頭目叫俠士·諾明，他擔任部落頭目以前，當過非常勇猛善戰的勇士，都是一馬當先、無往不利。（老爺爺說到時激情亢奮好像對這位勇士有無限地景仰）

哇！好令人敬佩的勇士啊！（瓦旦和拉瓦異口同聲的驚嘆問道！……那他最勇猛的事蹟有哪些？）

嗯！……嗯！……嗯！……（老爺爺對

這件事很難道出……心裡自付了一下，自言自語說：會不會使孩子小小的心靈受傷害……想了又想……

老爺爺你到底在想什麼啦！請快說嘛！……（瓦旦和拉瓦急忙的催促著）

這是一件異民族間融合發展的過渡過程啊！（老爺爺又自言自語地，讓他們上這一課罷了……）

瓦旦和拉瓦你知道泰雅族祖先過去的部落勇士做什麼事嗎？（老爺爺頓時，以肯定莊重的語氣問道：）

我知道！我知道！（瓦旦急切地答道：）

我也知道！（拉瓦也興奮地跟著表態……）

你懂什麼啦！你會成為勇士嗎？女人家學著安靜點兒！（瓦旦咧著嘴好似瞧不起似地對著拉瓦……）

哈！哈！哈！……你們不要爭嚷了。（老爺爺立即打斷他們的爭論……）

好！瓦旦！你說啊！（老爺爺以老師似地指示……）

嗯！我聽我爸爸說：作一個原住民族的部落勇士，第一會……才算是真正的勇士……（瓦旦很有自信的娓娓道出，不一會兒停著想一想……）

對！對！對！我也聽我爸爸述說過……（拉瓦似有不服瓦旦地急道著：……）

對了！你們真不錯，對部落的勇士角色責任了解很多，這是非常好的事噯！（老爺爺很高興地說道：）

唉呀！老爺爺那是那麼殘忍恐怖啊！（瓦旦和拉瓦好似領會出敵首遭割斷淋淋血滴之慘狀，臉上顯出驚愕之容貌……）

對啊！外人都有這樣的感覺和評論，但是在族人眼中……（老爺爺極嚴肅的樣子敘述著……）

以敵首祭拜祖靈有比牲畜好嗎？（拉瓦悲憤的問道：）

對呀！對呀！我們的勇士那麼野蠻啊！（瓦旦也激動的表示著……）

瓦旦！在這個時代裡，你們有這樣的反應，我可以理解……（老爺爺無奈的表示）

上古時代人們過著神智未開及神秘的生活，那時候的人類智慧多麼單純，以為語言及外型不同的人，就是非我族類視為異類、視為敵人，為了保護自己的領域，就會排斥及抗拒，甚至於想要消滅，來來回回，相互報復何時了。（說到此時老爺爺長一嘆，對這個古時民族間因不了解、誤會而發生長期的殺戮事件似乎很無奈……）

那麼，老爺爺也有經歷過這個歷史事件的經驗？（瓦旦很小聲的緊靠著老爺爺的耳邊問道：）

對我來說簡直是親身經驗，還歷歷在目，無法忘懷，但我們的勇士首級也有很多被敵人獵走丟在墳墓調戲羞辱呀！（老爺爺激情地說道……有點虧欠似地婉轉解釋……）

那麼現在的部落為什麼已經看不到這種殺戮景象了呢？難道現在的族人比較開化了嗎？或是我們已經沒有勇者在部落生存了嗎？（拉瓦疑惑似地逼著老爺爺問道……）

哈！哈！……這就是今天要告訴你們的偉大故事，一個偉大的部落頭目立下的功勞啊！（老爺爺此時，就打開天窗說亮話點出了真實的答案……）

老爺爺你不要賣關子好嗎？我們很想知道這個偉大的部落人物……（瓦旦和拉瓦同聲

催請老爺爺帶他們進入時光隧道，去領略偉大故事的世界……）

很久很久以前，在部落裡有一個勇士名叫俠士·諾明，他不僅是我們提到的那樣地勇猛之部落勇士，而且聰明才智超越了部落過去的任何一個勇士。（老爺爺神情中看出來，他以敬佩之心情敘述著……）

每當部落集體出獵或是與敵人作戰，他總是一馬當先與敵人短兵相接，進行肉搏戰，作戰結束前，必定殿後掩護其他勇士脫困，大家都非常的敬佩。（老爺爺清晰的敘訴他英勇的事蹟，看起來有種真情的緬懷狀似地……）

哇！俠士·諾明勇士那麼偉大啊！老爺爺，你看過這些情景嗎？（瓦旦反問著老爺爺）

何只看過而已，小時候，我跟我爸爸還常跟著他一起生活呢？（老爺爺自信地說道……）

因為他的勇猛、熱情豪邁及樂天助人的性格，部落中的人都喜愛他，可是有一個勇士名叫俠客。比郎，他能力與俠士·諾明相近，但脾氣暴躁且缺乏憐憫的心，人人怕他無人敢接近，生氣起來無人能阻擋他做強暴欺無理，常常欺凌別人，但是天生聰明又孔武有力的俠士·諾明，是他唯一敬畏的對手，部落中這兩位結合的話，無論是作戰、抵禦敵人入侵，甚至於出草獵敵首級，常常出奇制勝，無不稱霸，他們一前一後相互搭擋，是部落敬愛的守護神一樣……（老爺爺越說越起勁地……）

哇！俠士·諾明和俠客。比郎的關係，即是好夥伴又是強大的競爭者嘍！（拉瓦很得意的表示著……）

是的！不過以後就沒那麼如此。（老爺

爺以遺憾似地自言自語……)

爲什麼呢？(瓦旦很想探知實情而情急地老爺爺問道：……)

有一次，部落勇士出草前，村莊首領已安排好空城計來逃避凶慘勇猛的部落勇士入侵。果然當天使俠士·諾明和俠客·比郎都灰心似地找不著村人。忽然間從一間小倉庫裡傳來聲聲短促的呼吸聲……俠士·諾明立刻放輕腳步，朝著呼吸的聲音走去，駭然發現一個可愛的女孩子，兩眼大大縮著半身蹲在倉庫的角落，害怕又孤單的躲著……

來！不要怕！(俠士·諾明恍然大悟，原來是村莊的人們爲了逃避殺戮的侵襲，急速地攜家大小逃難走了，有一家大人竟然慌張的忘記他這個可愛的女孩，一人恐懼的躲在村莊等候他的父母回來，看到此可愛的女孩心生憐憫之情……)

小姑娘出來不要害怕，來！來！……(俠士·諾明以憐憫關愛的眼神伸手靠近她，小女孩看來蠻惹人愛，很想帶她回山上養大成，收養爲女兒，正在思想此事時，他感覺心裡有一股說不出的感覺……，不一會兒，霎時間，一個獵首刀一揮後，滿地噴出火熱的鮮血，那女孩的頭已落地，身首分離淌在鮮火著的熱血之中……)

俠客·比郎！俠客·比郎！你真是慘無人性的畜類，我要殺你！……(俠士·諾明像發瘋似地從絕望中發出憤恨的怒吼著……)

老爺爺那個孩子太可憐啊！的確，比郎！俠客太慘無人性了。(瓦旦和拉瓦異口同聲表示……)

俠士·諾明！你是部落勇士嗎？難怪你長相就是怪怪的，一點都不像我們族人。(俠客·比郎辱罵聲大喊著向他叫……)

好吧！隨你怎麼說，隨便你說好了，以後大家看著辦吧！(俠士·諾明也頓時醒悟起來，烙下此句話，就帶著跟他的勇士回部落了。)

有一天頭目，感覺自己越來越老了，於是召集長老與勇士開會，要決定將來部落頭目的棒子交給最適合且最有能力的勇士，誰先帶一個首級，我就封他爲部落永遠的頭目，來領導與守護部落和山林。

哈！哈！……明天是我領導山林世界的偉大日子啦！(俠客·比郎氣定神閒、自信高傲的做出勝利的手勢……)

原來如此啊！(出草以前，有個勇士偷告訴他，關於他憐惜不取敵人村莊的小女孩首級之事，俠客·比郎向頭目告狀……聽了以後，很生氣……)

老爺爺！那麼最後俠士·諾明有沒有奪得頭目的寶座……(瓦旦與拉瓦迫不及待的追問老爺爺說出結果的樣子……)

瓦旦！拉瓦！爲什麼那麼急呢！精彩的故事還在後面呀！(老爺爺緩緩地道出……)

好！明天，我一定要證明我的能力。(俠士·諾明激動地緊握雙拳後說道，忽然間在俠士·諾明心裡深深地迴響著一句來自俠客·比郎的責問：你不像我們族人懦弱、不像……懦弱……不像族人……懦弱……不像……不停地迴盪著……激起他對殘酷的俠客·比郎極大的不滿與憤恨)

好吧！明天我一定要證明給你們看，我是誰？(俠士·諾明站著不動，沉重地告訴自己我哪裡不像呢？)

那今天爲什麼已經沒有出草獵首了呢？(拉瓦立即回應說)

哦！你繼續聽嗎？（老爺爺也急忙的又述說著……）

那天晚上，首領安排壯碩擅武的壯士分別守著村莊大門，同時，指派幾個射手握槍瞄準前後門……壯士群起抓住部落勇士砍下其首級報仇，大家同聲擁住首領歡呼著……（老爺爺得意地詳細敘述首領報復的計謀，瓦旦與拉瓦定睛望著口沫橫飛的老爺爺說故事……）

後來呢？（瓦旦繼續追問）

瓦旦不要急呀！精彩的在後頭呢！（老爺爺回應道：）

啊！俠士·諾明，怎麼是你呢！（神魂落魄的俠客·比郎呼喚著……）

啊！我們中計完了！（俠客·比郎絕望的輕聲長嘆著……）

老爺爺！原來村莊的首領用計引人入甕啊！（瓦旦正經的輕聲對老爺爺說：）

是呀！他們長期地遭受外來侵入滅首，怨恨總是累積到至極時，也會想辦法抵抗報復啊！（老爺爺好似很替會他們的口吻說道）

結果又怎樣了？（拉瓦好不管什麼的急著想知道故事的結局，老爺爺笑著一笑）

拉瓦啊！你就是這副德性，作事急急忙忙地只看結果，不重視過程的。哈！……哈！（老爺爺好似訓誡拉瓦一番的樣子說著）

老爺爺，你又讓出糗我了。（拉瓦撇著臉辦可憐的模樣……）

好吧！我就把動人的故事結局告訴你們好了，注意聽哦！（老爺爺很不耐煩地述說下去……）

拉瓦和瓦旦兩眼瞪著大大的定睛望著討爺爺的嘴唇開合著……。

首領耆老走到俠士·諾明牢房門口時，定睛一看，耆老目瞪口呆，好似發現甚麼的，……

我的失散多年的阿丹！失散多年的阿丹啊！（猶如瘋狂似地驚看到首領耆老忽然大叫：）

爲什麼還不帶我出去斬首報復呢！（俠士·諾明徬徨無助的待在那兒等著……）

俠士·諾明勇士你怎麼被抓到這裡呢！（達那·巴度驚奇地用原住民族語輕輕的叫出他的名字）

哇哈！原來你認識他呀！（首領也驚奇地用村中的語言問達那·巴度）

他是我們部落最偉大的勇士，他有智慧，且古道熱腸以及……。可是他怎會有如此的下場，達那自言自語地輕聲說道：）

他看起來好像就是我曾告訴你我失散多年的男孩子呢！我一看他的容貌就知道，他就是阿丹啊！（耆老肯定的語氣連說好幾聲……）

阿丹！我就是你的父親呀！（首領耆老止不住心深處的興奮，大聲對著俠士·諾明喊叫似發瘋了依樣……）

俠士·諾明你不要緊張，他非常激動地看見你就說：你就是阿丹啊！是他曾告訴我失散多年的男孩子呢！（這位村莊中年人，緩緩地像俠士·諾明解釋耆老所說的那些話……）

走開！你這個諾夫！走狗！你想要收買我啊！我永遠是部落偉大的勇士呀！（俠士·諾明鎮定的伸出手來，指著中年人盛氣憤怒地叫喝……）

好吧！我該說的已經說了，其他的事看你的造化了。(中年人吼無奈地走了……)

不要動他！(行刑的壯士帶著鎖鏈欲將俠士·諾明捆住拖向行刑台，耆老大聲喝令……)

父親！怎麼可以如此！你難道忘了，多少的親人的首級及生命的血債。(首領哽咽地對父親說著)

好吧！既然大家有共識，我也只好隨著大家的決定好了，可是……(憂心看著阿丹自言自語地反問自己，如果你弟弟的頭若被砍下去怎麼辦？……)

我要他們在明天午時進行決鬥大會，讓他們自行了斷……(耆老裝著很鎮定道：)

啊！明天下午時，不是他就我被砍頭……(俠士·諾明望著用鐵網柱的隔壁牢房定睛望著俠客·比郎，心生不捨之情，但也無奈地表示著……)

大家看著吧！爲了生存下去，俠士·諾明請你自求多福了。(俠客·比郎也從隔壁的鐵牢以大黑眼望著俠士·諾明自言自語的盤坐著等候比武說道：)

第二天午時正漸接近著，村莊格鬥場就大喊著說：我們要他們其中的一個首級償還血債……

好吧！我一定要贏你，免得你當上頭目，會更慘酷。(俠士·諾明自言自語地對自己說以後，挺起胸膛站起來，拿起首領規定格鬥時使用的彎刀，一步一步地移向俠客·

比郎)

喉！喉！我要殺死你！成爲偉大的頭目。(俠客·比郎如發瘋似地現出慘忍的面容，大叫著，村民大家應著，好像熱鬧激動……可是耆老憂傷地真不想繼續觀看…不行的！

我一定要振作！大聲喊叫說來吧！(俠士·諾明恍如得到無形的助力，精神大振而滾在地上一圈後跳起來，舉刀一揮，喀嚓！喀嚓！……)

我勝了！我贏了！(俠士用他狠狠地絕招揮刀，使俠客·比郎首級落地，落地後噴著熱血，也噴向俠士·諾明……)

偉大的戰士！偉大的戰士！(村民激情地喊著，……不顧人頭落地失去生命慘狀場景，他們不停地喊著……，不一會兒，首領一揮手，大家又止住了……)

好了！血債已血還，大家回去休息吧！(首領阿山鎮定的向大家宣佈就離開，想父親說道……)

父親啊！恭喜你了！他可以成爲我們的俘擄，可常在你的身邊了。(阿山首領很不爽地對著老爸說道。)

今天晚上我們可以擺設大宴席，一面慶功，一面慶祝你失散多年的弟弟回來。(耆老緊張地對首領請求……)

好吧！你決定就好！（首領無耐地回答道）

但是！那部落的中年人要伴著我當翻譯官哦！（耆老又說道：）

隨你喜歡你吩咐他，這幾天我把它交給你！（首領狀似疲倦地回道走了……）

猶浩！（中年人的名字）你這幾天要與我跟著俠士·諾明住在一起……（首領的父親以指示的口吻命令猶浩，顯出得意喜樂的神貌……）

好吧！偉大的耆老。（猶浩回應著）

哇！俠士·諾明，原來是部落族人，帶到山上的部落養育的嘍！（瓦旦驚奇的嚇一跳……）

是啊！世界上有很多奇妙的事，你都不知道嗎？（拉瓦對著瓦旦叫著，有點教訓的意味……）

妳才知道，都是喜歡放馬後砲。（瓦旦對著拉娃做鬼臉）

好了！你們不要再爭了。（老爺爺急忙解危說……）

那天晚宴中，首領父親高興當著眾老老宣布說：我多年失散的阿丹終於回來了。俠士·諾明哽咽地訴說自己的心境，事後看到

阿丹即上前擁抱，兩人相擁眼神交織，令人竊竊地歡喜，祝福他們父子重逢。

阿丹！我再也不要失去你了。（耆老（父親）以珍惜的口吻對俠士·諾明說）

父親！這幾天真謝謝您們一切的款待。（俠士·諾明誠懇地向他失散多年的父親表示著……當猶浩翻譯到這些話時，心裏警覺又將失去阿丹的預感……）

阿丹！你不要說這些，因為這你的家呀！（耆老緊張地急速回應著）

難道又想離開我們嗎？（耆老緊急地再確認所猜想的事，眼神顯出驚恐的樣貌，好像又要灰心的情形）

父親啊！你不要難過。（俠士·諾明將他一生在部落成長，向山上部落頭目、勇士及族人所學的一點一滴述說出來……，父親晴望著阿丹很有自信地定準人生的目標，以多元民族的觀念述說他的理想，油然而生出敬佩之情，心裏生出好不喜悅的感受，輕聲細語對自己說：好了不起的阿丹……）

阿丹！你回去接續部落的頭目，山上族人他們會尊崇你嗎？（父親又喜又憂地問著說……）

哈！哈！……你放心，除了我所獵下的頭的那一位勇士之外，部落裡沒有一位勇士能與我抗衡的……（俠士·諾明堅定地回答道：）

好吧！既然如此，你只好成全你兒子的夢想與目標了。（首領在旁聽了很感動地向我父親說道）

可是，阿丹！你不可能一去不回來看我們吧！（阿山急性子的表述著……）

當然不會啦！我指的是出草呀！而且，我會經常帶領山上的族人還有他們特別的禮物，每年的豐年祭活動前，會把禮物帶下來給你們同享，並邀請你們呢！（俠士·諾明得意地向他們說道：）

哈！哈！哈！……（大夥聽了阿丹的話高興互道喜訊……）

我明天一大清早要回山上了。（大夥同說：那麼快！你不多待幾天嗎？）

不是的！我還會再來……（俠士·諾明立即解釋道：）

好吧！我們只好期待那日再相會了。（大夥一一不捨的互道著珍重再見）

可是，我要將俠客·比郎的首級帶回去，作一個證明（俠士·諾明交代首領準備包裝好……）

翌日清晨，俠士·諾明全身整裝，看起來像偉大的勇士出征似地，俠士·諾明的身影逐漸消失在深山叢林之中……

好了，大家回工作吧！（首領揮手向大家道：）……

這一天正午時分，俠士·諾明接近進入部落的瞭望台不遠，部落守望的勇士呼喊聲震傳整遍山谷，……

俠士·諾明勇士啊！他回來啦！（那守望的勇士不斷喊叫著……）

哇！怎麼會這樣呢？（當俠士·諾明把俠客·比郎首級丟向地上時，許多尖叫呼喊聲……，尤其是那些支持比郎的族人向俠士·諾明怒喊著……）

（頭目此時揮手制止族人暴躁的喊叫，大家才停住靜靜地……）

偉大的頭目及敬愛的部落族人啊！請聽我說：（俠士·諾明慢慢地將一切在此出草遭遇的事，細細地向大家訴說，大家聽了非常激動，且有些哭泣，遺憾的悲鳴著……）

原來山下村莊的人們也是和我們一樣性情及友善啊！（頭目又驚又喜地表示著……）

是啊！我們不要再出草了，我們要與他們建立朋友關係。（俠士·諾明堅決地表示道：）

對呀！對呀！（族人大夥起哄表示，我們不要再過殺繆的生活）

好了！今天我仍要向大家宣佈，將成爲部落永遠的頭目還是……俠士·諾明！（族人未於頭目宣佈前，大夥擁載著急速擁戴著喊道：）

我會帶大家擁護山林世界，也要帶大家善待朋友（異族人）。使我們的部落永續發展著與生生不息著（俠士·諾明高聲說道：）……

……………幾年以後……………

好棒啊！好棒啊！（瓦旦與拉瓦興奮地對著老爺爺說著）

對啊！不同的民族在起初接觸時，因語言的隔閡及風俗觀念相同而相排斥、誤會，並成爲世仇敵對，但若有時間或機會接觸與

了解，才會恍然大悟，原來人的世界無分什麼民族都有他們的生活世界，當然俠士·諾明的境遇在這樣的時代，實在也是奇妙與巧合吧！（老爺爺很誠懇地敘述著）

哈！哈！哈……………（老爺爺笑著看這一個孩子有趣的態度，欣慰地哈哈大笑道：）

對了！你們該回家了。（老爺爺好像忽然想起他的藤編耽延了一些時間，急急忙忙地又開始唱著歌曲，一邊又高興地動手編織藤蘭……）瓦旦、拉瓦高高興興地回家去，……………